

Till
Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Remissvar höjda avgifter för kunskaps- och förarprov

Sammanfattning

Riksorganisationen Sveriges MotorCyklister, SMC, har tagit del av Trafikverkets förslag. SMC anser att avgifterna för A-behörigheterna bör jämföras med avgiften för B-behörigheten. Avgiften för körprov är mer än dubbelt så hög för de som ska ta körkort för motorcykel jämfört med bil. Med den nya körkortstegen som införs 2013 kan det betyda sex gånger högre avgift för en person, som inte behöver göra om förarprovet, enbart för körprov för A-behörigheterna. Det är en orimlig och orättvis skillnad anser SMC. Trafikverket bör se till det minskande antalet A-körkortstagare, kommande körkortsdirektiv samt rättvise- och jämställdhetsperspektivet i avgifter för körproven och inte enbart på full kostnadstäckning per verksamhetsområde.

Remissförfarandet

SMC finner det märkligt att Trafikverket under utarbetande av förslaget, inte har inhämtat synpunkter via remiss från andra håll, till exempel från brukarorganisationerna. Transportstyrelsen skickar alltid ut förslag på remiss inför avgiftshöjningar. Nu är förslaget förankrat i Trafikverket och det har godkänts av Ekonomistyrningsverket. Trafikverket föreslår att de nya avgifterna ska träda i kraft 1 januari 2012. Det är fyra dagar efter sista dag för inlämnande av remissvar. Det gör remissförfaranden meningslösa och sätter demokratin ur spel. I SMC:s kontakter med Trafikverket har ingen nämnt avgiftshöjningen.

SMC föreslår därför att förslaget inte får träda ikraft innan Näringsdepartementet gått igenom alla remissvar och kunnat ta ställning till Trafikverkets förslag utifrån svaren. Om det är möjligt föreslår SMC 1 april 2012 istället.

Bakgrund

Antalet innehavare av A-körkort har minskat med 814 000 personer under perioden 1990-2010. Sedan 2004 har allt färre tagit MC-körkort i Sverige. Trafikverkets körkortsstatistik visar att 17796 körprov gjordes för A och 192 066 för B under 2004. Under 2010 gjordes 10 576 körprov för A och 213 689 för B. Antalet A-körprov har minskat med 40 % medan B-körproven ökat med 10 %.

Körkortsutbildning handlar om att skapa trafiksäkra förare. Även om Sverige har en hög nivå på utbildningen finns det personer som väljer att köra olovligt och de återfinns tyvärr i hög grad bland dem som omkommer. Under perioden 2003-2007 omkom 200 motorcyklister. Av dessa saknade en fjärdedel körkort för MC. Motsvarande siffra för 2010 var en tredjedel. Det kan vara så att man köper motorcykel men väljer bort körkortet. Risker för upptäckt är liten och kanske är en risk man är beredd att ta i

Sveriges MotorCyklister

Adress: Forskargatan 3, 781 70 Borlänge
Tel: 0243-669 70, fax: 0243-822 87
E-post: smc@svmc.se, web: www.svmc.se

förhållande till kostnaderna för att ta körkort. Ett dyrt och komplicerat körkortssystem kan därför minska trafiksäkerheten istället för att öka den.

Körkortsstegen A idag och från 2013

Ett A-körkort kan idag fås på två sätt och systemet förändras från och med 2013. Ett alternativ från 2013 är en stege med prov vid 16 år (A1), 18 år (A2) och 20 år (A). Ett stegvist tillträde är bra anser SMC eftersom man får erfarenhet från mindre motorcyklar innan man får gå vidare till motorcyklar med obegränsad effekt. Men samtidigt ställs krav på tre körprov och därmed tre körkortsutbildningar. Det nya körkortssystemet kommer därför att betyda ökade kostnader för alla som vill köra motorcykel. Trafikverket har i sin konsekvensbeskrivning inte beaktat detta överhuvudtaget.

Högre kostnader för A jämfört med B

Av någon anledning är i stort sett allt som rör körkort för motorcykel dyrare jämfört med bil. SMC anser att det råder ojämställdhet mellan fordonsslagen. Detta förhållande gäller även myndigheternas avgifter. Trafikverket vill tyvärr inte förändra detta i sitt förslag till nytt avgiftssystem. Trafikverkets obligatoriska körprov är mer än dubbelt så dyrt för motorcykel jämfört med bil idag och det kommer inte att förändras i och med förslaget; 1 650 (2 145) kronor respektive 800 (1 040) kronor. En motorcyklist som börjar köra vid 16 års ålder måste göra två prov idag och tre från och med 2013. Även om inga föreskrifter utfärdats från Transportstyrelsen om det nya körprovet har SMC i muntliga kontakter fått besked om att körproven ska vara identiska för A1, A2 och A, oavsett tidigare körkunskaper. Det betyder att kostnaden blir sex gånger högre för motorcykel jämfört med bil, 4 950 kronor respektive 800 kronor. Körprovstatistiken visar att cirka 70 % av A-eleverna godkänns vid körprov. 30 % gör med andra ord fler än ett prov och för dem blir kostnaden ännu högre. Kvinnor underkänns i högre grad än män och drabbas därför hårdast.

A-elever har samma avgifter som yrkesförare

De som avlägger körprov för att bli trafiklärare, för att köra tung lastbil eller buss med tungt släp kommer med största sannolikhet att använda körkortet i sin yrkesutövning. Det är inte osannolikt att de får kostnaden betald av en arbetsgivare. Dessa yrkesförare betalar samma avgift för körprov som en studerande 16-årig tjej/kille som ska köra en motorcykel med 125 kubik och 15 hk. Ungdomen måste sedan avlägga ytterligare två prov för att få framföra en motorcykel med < 35 kW och > 35 kW. En person som ska köra taxi betalar med nya förslaget hälften av vad 16-åringen betalar i avgift för körprov. Detta förhållande är djupt orättvist anser SMC.

Kostnadstäckning för Trafikverket och konsekvens vid sänkt avgift för A

SMC har frågat varför avgiften för körprov för A-behörighet är dubbelt så hög som för B-behörighet. Svaret är att avgifterna ska täcka kostnaderna för det område som krävs vid körprov enligt gällande föreskrifter. Vid förarprov A måste också förarprövaren framföra ett eget fordon. Huvudprincipen i Trafikverkets förslag är att varje enskild avgift ska nå full kostnadstäckning. Avsteg kan göras inom ett resultatområde. Att ett minskade antal A-elever ska bära myndighetens kostnad för övningsområden och fordon är inte rimligt

Sveriges MotorCyklister

Adress: Forskargatan 3, 781 70 Borlänge
Tel: 0243-669 70, fax: 0243-822 87
E-post: smc@svmc.se, web: www.svmc.se

anser SMC. A-eleverna står för knappt hälften av körproven med den högre kostnaden där det enligt föreskrift krävs visst område för att genomföra manöverprov.

I underlaget framgår att Trafikverkets resultatområden kommer att ge ett överskott med 14,7 miljoner kronor under perioden 2012-2014. Om kostnaden för körprov A skulle sänkas skulle det innebära minskade inkomster med 8 460 800 kronor per år (baserat på körprovstatistik 2010). Det betyder att det saknas cirka två miljoner kronor i Trafikverkets förslag för att genomföra den förändring som SMC föreslår.

SMC föreslår därför att kostnaden för körprov för A-behörigheterna ändras och jämsställs med B-behörigheten. Det utrymme som saknas kan erhållas genom att höja avgiften med ytterligare tio kronor till 810 (1 050) kronor vilket skulle ge ökade intäkter med 3 390 000 kronor för de 339 000 körprov som ingår i underlaget. Därmed ger Trafikverkets verksamhet på detta område ett årligt överskott med cirka 1 miljon kronor vilket SMC tycker är fullt tillräckligt.

Höjt pris för kunskapsprov

Eftersom Trafikverket inte får full kostnadstäckning för kunskapsproven är det rimligt med höjd avgift till 400 kronor. Det är en liten del av totalkostnaden för ett körkort och här är avgiften identisk för samtliga fordonsslag.

Övrigt

Frågan om hyra av fordon tas inte upp i förslaget. Den kan dock också vara kännbar för en A-elev. Trafikverket hyr ut bil med dubbelkommando vid körprov på vissa platser för 400 kronor. Trafikskolor hyr också ut bilar till rimliga kostnader (600 – 800 kronor i Dalarna). Trafikverket hyr inte ut motorcyklar och väljer man att hyra genom trafikskola är snittkostnaden i Dalarna över 2 000 kronor per tillfälle! Det betyder 6 000 kronor bara i hyreskostnad för tre körprov om man inte har en egen motorcykel. Utöver detta tillkommer 400 kronor för kunskapsprov och 4 950 kronor i körprov. Totala kostnaden uppgår till 11 350 kronor om man klarar samtliga prov vid första försöket. Motsvarande för bil är 400 kronor för hyra av bil, 800 kronor körprov och 400 kronor för kunskapsprov, totalt 1 600 kronor. Skillnaden mellan dessa fordonsslag är 9 750 kronor vilket är orimligt högt och synnerligen orättvist.

SMC står gärna till hands om Näringsdepartementet och/eller Trafikverket har ytterligare frågor kring avgifter och körkort för motorcyklister.

För SMC

Maria Nordqvist

E-post: maria.nordqvist@svmc.se

Tele: 0243-669 79

Mobil: 070-538 39 38

Sveriges MotorCyklister

Adress: Forskargatan 3, 781 70 Borlänge

Tel: 0243-669 70, fax: 0243-822 87

E-post: smc@svmc.se, web: www.svmc.se